

Kurzus előadója: Scheibner Tamás
Kurzus megnevezése: Hogyan írjunk irodalomtörténetet?
Kurzus megnevezése angolul: How to Write Literary History?
Kurzus kódja: CUL11-241
Oktató elérhetősége: email: scheibner.tamas@btk.elte.hu honlap: http://modern.elte.hu/scheibner.html fogadóóra: Péntek, 13:00–14:00
A kurzusvezetés nyelve(i): magyar, angol A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, angol Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, angol
A jegyszerzés módja(i):
Követelmények:
Kurzus leírása, tematikája: Az utóbbi évek egyik visszatérő témája a nemzetközi szaktudományos fórumokon az irodalomtörténet mint tudományág válsága, mely magyarázható a hatvanas évek óta bekövetkezett ismeretelméleti fordulattal éppúgy, mint a politikai-társadalmi igények átalakulásával. Mindez a német mintára hazánkban is nemzeti önelbeszélésékként jelentkező irodalomtörténet funkciójának és lehetőségfeltételeinek az újragondolására készített. A világméretű és az Európán belüli egységesülés a fordítás, az applikáció, az összehasonlítás módozatainak kérdéskörét tolja előtérbe, és újra középpontba állítja a „világirodalom”, az „európai irodalom” kategóriáit. Ezzel párhuzamosan Magyarországon – összhangban a nyugati „történeti fordulattal”, de elsősorban mégis a hazai irodalomtudomány mulasztásaira válaszul – ismét az irodalomtörténet-írás „hogyanja” vált az irodalomtudomány egyik legfontosabb kérdésévé. Több kísérlet is történt a magyar irodalomtörténet újraírására (lásd pl. a Gintli–Schein- vagy a Szegedy-Maszák-féle köteteket, továbbá az Akadémiai Kiadó Magyar irodalom c. kiadványát; az MTA ITI-ben pedig jelenleg folyik egy új akadémiai irodalomtörténet előkészítése, melynek programcikkei megjelentek már), s ezek vagy részeredményeik közzétételét élénk viták kísérték. A kurzus – amellett, hogy a vitákban való eligazodást segíti – a történettudomány friss eredményeit kamatoztatja az irodalomtudományban, s olyan módszertani javaslatokkal él, melyek a történetírás korszerű elméleteit használják fel. Így többek közt a kulturális és történeti antropológia, az új historizmus, a társadalomtörténet, az új eszmetörténet, a kultúrtörténet vagy éppen a mikrotörténet-írás módszertanába és ismeretelméleti kérdéseibe nyújt bevezetést, olyan sokat vitatott jelenségekre is kitérve, mint a „nyelvi fordulat”, a „vizuális fordulat”, vagy legutóbb az „etikai fordulat”.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: Az első órán rögzítjük.
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: <i>Nemzeti művelődés – egységesülő világ</i> (szerk. Szegedy-Maszák Mihály), Budapest: Napkút, 2010. <i>A Helikon – Irodalomtudományi Szemle</i> tematikus számai: 1998/1–2; 2000/4; 2003/3; 2005/1–2; 2009/1–2. <i>New Literary History</i> , 2008/3. Donald R. Kelley: <i>The Descent of Ideas</i> , Ashgate, 2002. <i>Journal of the History of Ideas</i> , 2005/2. Hans Ulrich Gumbrecht: <i>A jelenlét előállítása</i> , Budapest: Ráció, 2010. <i>Az irodalomtörténet esélyei</i> (szerk. Veres András), Budapest: Gondolat, 2004. Babits Mihály: <i>Az európai irodalom története</i> Szerb Antal: <i>A világirodalom története</i>